

Załącznik nr 1
do Uchwały Rady Powiatu
w Żywcu Nr.....z dnia .....

**POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE ŻYWIECKIM NA LATA 2024-2026**

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Podstawa prawna	4
III. Charakterystyka i analiza pieczy zastępczej w powiecie żywieckim.	4
III.I. Struktura pieczy zastępczej	4
III.II. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej	5
III.III Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej	8
IV. Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej.	11
V. Analiza SWOT.	12
VI. Rekomendacje i wnioski dla realizacji Programu pieczy zastępczej:	15
VII. Cele Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Żywieckim na lata 2024- 2026:	17
VIII. Zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Żywieckim na lata 2024 – 2026:	23
IX. Limit rodzin zastępczych zawodowych w powiecie żywieckim w latach 2024 – 2026:	25
X. Źródła finansowania Programu:	25
XI. Realizatorzy Programu:	25
XII. Monitoring i ewaluacja Programu:	26

I. Wstęp

Każde dziecko ma prawo do wychowywania się w rodzinie. W sytuacji, gdy z różnych powodów dziecko nie może pozostać w rodzinie biologicznej zapewnia się dla niego pieczę zastępczą. „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.”

Obowiązek opracowania i realizacji **Programu** rozwoju pieczy zastępczej zwanym dalej „Programem” wynika z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (...).

Analiza wyników ewaluacji realizowanego w latach 2020-2023 Programu wskazuje na to, aby kontynuować cele niezbędne dla zapewnienia dobrej jakości oraz rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim w najbliższych trzech latach. Stąd niniejszy Program będzie kontynuacją działań podejmowanych w okresie obowiązywania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Żywieckim na lata 2020 -2023. Głównym celem programu jest rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej oraz organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą. W Programie postawiono na rozwój, profesjonalizację rodzinnej pieczy zastępczej i zapewnienie wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, mającego na celu uzyskanie przez nich samodzielności życiowej, doskonalenie podstaw organizacyjnych systemu pieczy zastępczej oraz zapewnienie każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

II. Podstawa prawna

Działania określone w niniejszym Programie realizowane będą z uwzględnieniem następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z póź.zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023r. poz. 571 z póź.zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 424 z późn. zm.);

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła rozwiązania systemowe, które poprzez pracę z rodziną biologiczną mają przyczynić się do poprawy jakości pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez te rodziny i w konsekwencji zapobiegać umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Istotną rolę w wykonywaniu zadań wynikających z wyżej cytowanej ustawy odgrywa współpraca służb, instytucji i organizacji pozarządowych, gdyż daje szansę na zwiększenie efektywności działań i skuteczne rozwiązywanie problemów związanych z organizacją pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Zarządzeniem Nr 35/2011 z dnia 19.10.2011r. Starosta Żywiecki wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim. W strukturze Centrum utworzono Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, który swoimi działaniami wykonuje zadania własne i zlecone określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

III. Charakterystyka i analiza pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim.

III.I. Struktura pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

III.II. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinna piecza zastępcza dzieli się na:

1. Rodziny zastępcze:

- spokrewnione (to małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- niezawodowe (to małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne.

2. Rodzinne domy dziecka.

Ustawa nie reguluje liczby dzieci, które mogą przebywać pod opieką rodzin zastępczych spokrewnionych, np. wstępnych lub rodzeństwa dzieci. Zwykle opiekują się jednym dzieckiem, zdecydowanie rzadziej dwójką czy większą ich liczbą. Nie ma wymogów dotyczących kwalifikacji do sprawowania opieki nad dziećmi, co ma znaczenie dla jakości opieki, szczególnie nad dziećmi, które sprawiają trudności wychowawcze. W rodzinach zastępczych niezawodowych, które zwykle stanowią osoby dalej spokrewnione z dzieckiem lub osoby dla niego obce, w jednym czasie nie może przebywać więcej niż 3 dzieci, chyba że dzieci są rodzeństwem. Rodziny zastępcze zawodowe mogą objąć w jednym czasie opieką podobnie jak rodziny zastępcze niezawodowe do 3 dzieci. Ten typ rodzin może pełnić funkcję pogotowia rodzinnego, które przyjmują dzieci w trybie nagłym oraz zapewniać wsparcie

specjalistyczne dla dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, dziecka, które weszło w konflikt z prawem albo małoletniej matki z dzieckiem. Część rodzin zawodowych wychowuje więcej niż 3 dzieci, co jest możliwe po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W rodzinnych domach dziecka w jednym czasie może przebywać do 8 dzieci, lecz ze względu na zapewnienie dzieciom optymalnej opieki rzadko jest to praktykowane. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w jednym czasie może przebywać do 14 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność, ale nadal realizują obowiązek nauki. Małe placówki zapewniają dzieciom kompleksową opiekę i wsparcie. Warunki są zbliżone do funkcjonowania wielodzietnej rodziny. Wyróżniamy placówki: interwencyjne, socjalizacyjne i specjalistyczno-terapeutyczne. Dzięki takim placówkom można zapewnić odpowiednie wsparcie dzieciom w sytuacji kryzysowej oraz o szczególnych potrzebach.

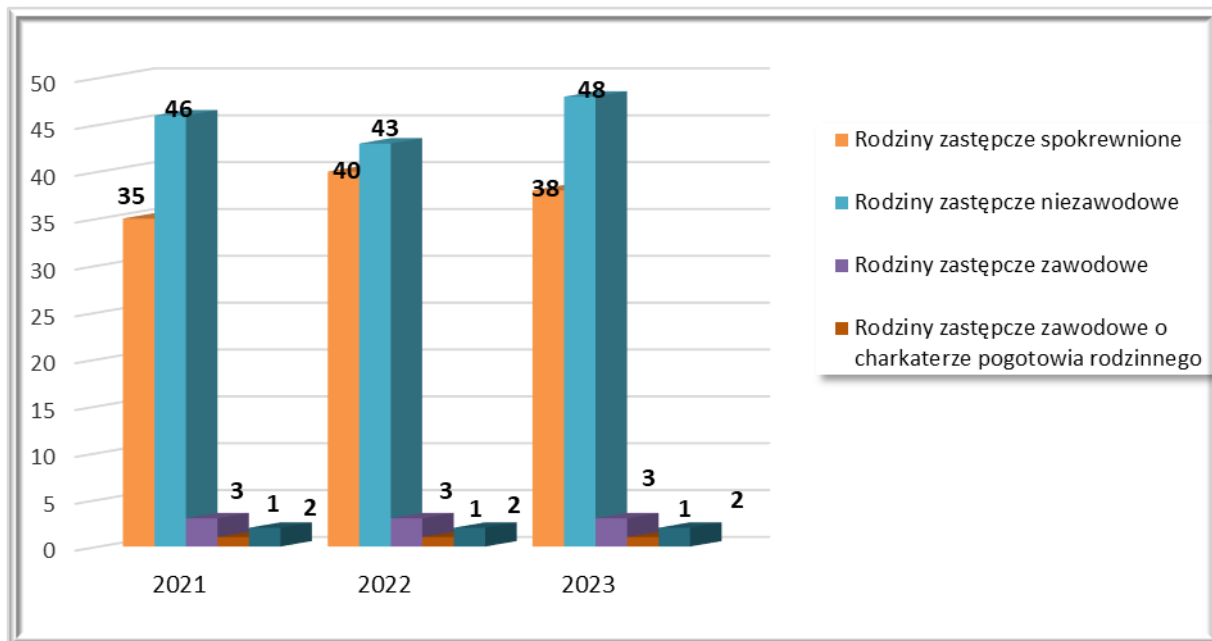
Rodzinna piecza zastępcza ze względu na swój charakter, w przypadku, gdy dzieci nie mogą wychowywać się pod opieką swoich rodziców, jest optymalną formą zastępczego środowiska wychowawczego. Taka forma opieki zapewnia warunki do życia zbliżone do tych w rodzinach naturalnych, ze stałym opiekunem, co jest szczególnie ważne dla dzieci do 10 roku życia, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mogą być przyjmowane głównie do rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Żywieckim ogółem w latach 2021-2023.

Rodziny zastępcze	2021	2022	2023
Spokrewnione	35	40	38
Niezawodowe	46	43	48
Zawodowe	3	3	3
Pogotowia rodzinne	1	1	1
Rodzinne domy dziecka	2	2	2
Razem rodzin zastępczych	87	89	92

Stan na dzień 31 grudnia. Dane własne PCPR.

Wykres: Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Żywieckim ogółem w latach 2021 -2023.

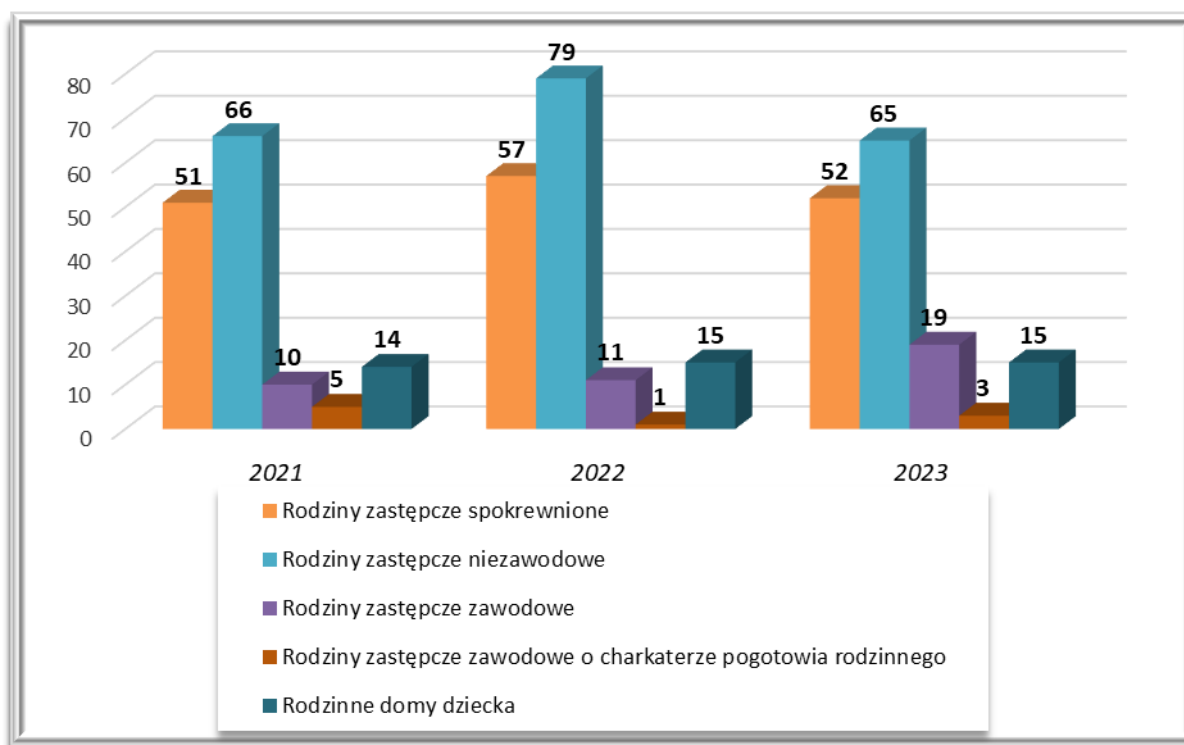

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w Powiecie Żywieckim ogółem w latach 2021-2023.

Rodzina zastępcza	2021	2022	2023
Spokrewniona	51	57	52
Niezawodowa	66	59	65
Zawodowa	10	11	19
Pogotowie rodzinne	5	1	3
Rodzinne domy dziecka	14	15	15
Razem	146	143	154

Stan na dzień 31 grudnia. Dane własne PCPR.

Wykres: Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w Powiecie Żywieckim ogółem w latach 2021-2023.

III.III Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Placówki opiekuńczo - wychowawcze zapewniają dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanym społecznie całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają ich niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewniają korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenie.

Zgodnie z art. 112 (7) § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego Sąd umieszcza dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej, jeżeli brak jest możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub z innych ważnych względów nie jest to zasadne. Pobyt w placówce powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub ustanowienia rodziny zastępczej.

1. Placówki opiekuńczo - wychowawcze dzielą się na:

- a) placówki typu socjalizacyjnego – które zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, zaspokajają jego niezbędne potrzeby i podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- b) placówki typu interwencyjnego – które zapewniają dziecku doraźną opiekę w czasie trwania sytuacji kryzysowej lub w przypadkach wymagających zapewnienia mu

natychmiastowej opieki. Pobyt w placówce interwencyjnej nie powinien być dłuższy niż 3 miesiące, w szczególnych przypadkach może on zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie, umieszczenie w pieczy zastępczej,

c) placówki typu specjalistyczno-terapeutycznego – które zapewniają opiekę dzieciom o indywidualnych potrzebach, wymagających stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej opieki (dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i wymagające wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych),

d) placówki typu rodzinnego – które zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dla maksymalnie 8 dzieci, (za wyjątkiem rodzeństwa), zaspokajają niezbędne potrzeby dzieci i podejmują działania na rzecz powrotu dzieci do ich rodzin. Prowadzenie placówki można zlecić organizacji pozarządowej.

2. Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna – zapewnia opiekę dzieciom wymagającym szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji, nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

3. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny zapewnia opiekę dzieciom, które wymagają specjalistycznej opieki, a nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego umieszczane są dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie.

Podstawą skierowania dziecka do placówki jest orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce albo wniosek rodziców lub opiekunów prawnych o umieszczenie dziecka w placówce. Dziecko kierowane jest do placówki przez powiat właściwy do ponoszenia wydatków na jego opiekę i wychowanie. Jeżeli powiat właściwy nie może skierować dziecka do placówki z powodu braku placówki odpowiedniego typu lub z powodu braku miejsca w takiej placówce, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki na jego terenie.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza funkcjonująca w Powiecie Żywieckim.

Na terenie Powiatu Żywieckiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza – typu socjalizacyjnego tj. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Żywcu przy ul. Kopernika 5.

Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Powiecie Żywieckim w latach 2021 – 2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo - wychowawczej	15	14	15

Stan na dzień 31 grudnia. Dane własne PCPR.

Wykres: Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Powiecie Żywieckim w latach 2021 – 2023.

Dokonując analizy w/w danych można stwierdzić, że w latach 2021 - 2023 liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej utrzymuje się na podobnym poziomie, z tendencją wzrostową w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Z ogólnej liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2023r., 90% stanowią dzieci: umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, a 10% w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Tendencja ta jest zgodna z założeniami Programu, który zakładał rozwój pieczy rodzinnej. W latach 2021 - 2023 nastąpił wzrost liczby dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej o 9 %. Liczba rodzin zastępczych w latach 2021 – 2023 zwiększyła się z 87 do 92, co stanowi 9 %.

IV. Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej.

Osoba opuszczająca po osiągnięciu pełnoletności pieczę zastępczą zwana osobą usamodzielnianą, której umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, może zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ubiegać się o przyznanie pomocy pieniężnej na:

1. kontynuowanie nauki
2. zagospodarowanie
3. usamodzielnienie

Ponadto osobie usamodzielnianej w miarę zgłaszanych potrzeb udziela się, też pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia oraz zapewnia się pomoc psychologiczna i prawną.

Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- 1 roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą, regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego m.in. zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Liczba wychowanków pieczy zastępczej kontynuujących naukę w latach 2021-2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba wychowanków pieczy zastępczej kontynuujących naukę	37	32	37

Stan na dzień 31 grudnia. Dane własne PCPR.

Liczba wychowanków pieczy zastępczej, którzy otrzymali świadczenie na usamodzielnienie w latach 2021-2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba wychowanków pieczy zastępczej którzy otrzymali świadczenie na usamodzielnienie	14	11	10

Stan na dzień 31 grudnia. Dane własne PCPR.

Liczba wychowanków pieczy zastępczej, którzy otrzymali świadczenie na zagospodarowanie w latach 2021-2023.

Rok	2021	2022	2023
Liczba wychowanków pieczy zastępczej którzy otrzymali świadczenie na zagospodarowanie	11	12	12

Stan na dzień 31 grudnia. Dane własne PCPR.

Dokonując analizy w/w danych można stwierdzić, że w latach 2021 - 2023 liczba usamodzielnianych wychowanków utrzymuje się na podobnym poziomie.

V. Analiza SWOT.

Diagnoza systemu pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim została przedstawiona w syntetycznej formie analizy SWOT prezentującej:

- Mocne strony (strengths) - zalety, atuty systemu, wszystko to, co może być wykorzystane do jego wzmocnienia i rozwoju.
- Słabe strony (weaknesses) - ograniczenia, bariery systemu utrudniające skuteczne działanie.
- Szanse (opportunities) – istniejące lub przewidywane zjawiska, procesy, trendy w „otoczeniu” systemu, które mogą być szansą korzystnej zmiany w analizowanym obszarze.
- Zagrożenia (threats) – istniejące lub przewidywane zjawiska, procesy, trendy w „otoczeniu” systemu, które utrudniają funkcjonowanie systemu pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim, mogą być barierą w jego rozwoju.

Diagnoza zawiera charakterystykę systemu pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim. Obejmuje ona opis zasobów systemu pieczy zastępczej wraz z analizą sytuacji rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz wsparcia wychowanków w usamodzielnianiu się.

Diagnoza opiera się na wielu źródłach danych i wnioskach z praktyki systemu pomocy społecznej, m.in. na:

- diagnozie wykonanej na potrzeby tworzenia Strategii rozwiązywania problemów społecznych w roku 2022,
- statystykach publicznych dotyczących systemu pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim,
- badaniu ewaluacyjnym Programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023 i jego wnioskach,
- opracowaniach własnych.

Analiza przedstawia kluczowe cztery czynniki decydujące o potencjale systemu i możliwościach wpływających na jego rozwój:

- pierwsza grupa to uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią silne strony pieczy zastępczej, należyte wykorzystane sprzyjać będą jej wzmocnieniu,
- druga grupa uwarunkowań wewnętrznych, to takie, które stanowią słabe strony pieczy zastępczej, jeśli nie zostaną wyeliminowane lub zminimalizowane, będą ją osłabiać,
- trzecią grupą czynników są uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od funkcjonowania pieczy zastępczej w Powiecie, ale mogą być traktowane jako szanse,
- ostatnią grupą są takie uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania instytucji powiatu, ale mogą stanowić zagrożenie dla rozwoju pieczy w Powiecie.

Sporządzona diagnoza rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w oparciu o źródła własne w obszarze pomocy dziecku i rodzinie stanowiła podstawę do opracowania analizy SWOT

Analiza SWOT stanowi syntetyczne ujęcie wskazanych obszarów oraz stanowi podsumowanie diagnozy oraz analizy sytuacji pieczy zastępczej w Powiecie Żywieckim. Stała się ona podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych założeń Programu.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprawny system w zakresie pieczy zastępczej (każde dziecko wymagające umieszczenia w pieczy zastępczej jest umieszczane na bieżąco – brak listy dzieci oczekujących na umieszczenie), ▪ funkcjonowanie 4 rodzin zastępczych zawodowych, ▪ funkcjonowanie 2 rodzinnych domów dziecka, ▪ funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej, ▪ funkcjonowanie zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w PCPR w Żywcu, ▪ wykwalifikowana i doświadczona kadra PCPR w Żywcu, ▪ działalność PCPR w kierunku rozwoju pieczy zastępczej – aktywna promocja rodzicielstwa zastępczego, ▪ organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych ▪ organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, ▪ odpowiednie pomieszczenia do prowadzenia szkoleń, warsztatów, terapii, ▪ udział rodzin zastępczych w propozycjach PCPR (projekty ze środków Unii Europejskiej, szkolenia, warsztaty), ▪ dostęp do pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych, w tym psychologicznej ▪ udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej, ▪ współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pracy na rzecz dziecka i rodziny, ▪ pozyskiwanie środków finansowych i pomocy rzeczowych z różnych źródeł. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak / niewystarczająca ilość kandydatów do tworzenia nowych form rodzin zastępczych, ▪ brak rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego, ▪ brak mieszkań chronionych treningowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, ▪ niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań fakultatywnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ▪ kryzys rodziny (min. uzależnienia, przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych), ▪ mała liczba rodzin zastępczych zawodowych, ▪ brak dostępu do psychiatry dziecięcego i specjalistycznej diagnozy i terapii, ▪ brak odpowiedniej liczby i wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej we wszystkich rodzinach zastępczych, ▪ brak wolontariuszy.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i/lub zawodowe, ▪ pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego (fundusze unijne, budżet państwa, budżet województwa), ▪ kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze, ▪ zintensyfikowanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie oraz organizacjami pozarządowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywny wzorzec rodzin zastępczych ▪ ryzyko wypalenia zawodowego i emocjonalnego zawodowych rodzin zastępczych i pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ▪ syndrom wyuczonej bezradności, przejmowanie negatywnych wzorców, ▪ brak motywacji u młodzieży do kontynuowania nauki, ochrony zdrowia, przeciwdziałania przemocy, itp. ▪ wzrost ryzykownych zachowań wśród młodzieży (uzależnienia, przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, cyberprzemoc, prostytutka), ▪ niespójność przepisów prawa i trudności w jego interpretacji. ▪ długotrwały proces regulowania sytuacji prawnej dziecka, ▪ niewystarczające możliwości zaspokajania potrzeb mieszkaniowych usamodzielniających się wychowanków.

VI. Rekomendacje i wnioski dla realizacji Programu pieczy zastępczej.

Poniżej przedstawiamy syntetyczne zestawienie wybranych rekomendacji i wniosków z diagnozy i ewaluacji, które powinny być brane pod uwagę przy wdrażaniu Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026. System powinien zapewniać wszystkim dzieciom, które potrzebują wsparcia, odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej. Konieczne jest podjęcie intensywnych działań na rzecz :

1. Dobro dziecka powinno znaleźć się w centralnym punkcie realizacji Programu, w tym poprzez wprowadzenie działań, w ramach których zostałyby wzmocnione wyrażanie przez dzieci opinii o swojej sytuacji, potrzebach, emocjach poprzez:

- rozwój oferty wsparcia specjalistycznego dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- utworzenie miejsca dla wychowanków pieczy do 18 roku życia, które stanowić będzie bezpieczną przestrzeń, gdzie mogą spotykać się grupy terapeutyczne, dziecko może przyjść na dyżur i uzyskać wsparcie, w tym miejscu prowadzone byłyby również warsztaty lub grupy wsparcia, pomocna byłaby sala do pracy nad integracją sensoryczną.

2. Piecza zastępcza jest częścią systemu wsparcia społecznego. Sytuacja w pieczy zastępczej wynika z trudności na wcześniejszych etapach pracy z rodziną. Konieczne jest wzmocnienie współpracy z podmiotami, które działają na rzecz rodzin poprzez np. pracę z rodziną, profilaktykę zachowań ryzykownych, wspieranie dzieci w placówkach wsparcia dziennego, przeciwdziałanie przemocy domowej, istnieje potrzeba wzmocnienia współpracy na rzecz ograniczenia liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej poprzez:

- organizację warsztatów dla realizatorów Programu, przedstawicieli służb i partnerów pracujących na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i ich rodzin, w celu wzajemnego poznania kompetencji, tworzenia spójnego i adekwatnego planu pomocy na rzecz dzieci i ich rodzin.

3. Zdecydowanie mocną stroną systemu jest zapewnienie wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Trzeba utrzymać i rozwijać mocne strony systemu związane z pomocą i wsparciem:

- usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej szczególnie w zakresie zapewnienia miejsc zamieszkania oraz zorganizowania w nich pracy systemowej;
- wychowanków z niepełnosprawnościami opuszczających szczególnie instytucjonalną pieczę zastępczą poprzez zapewnienie im miejsca w mieszkaniu, w którym pod opieką wykwalifikowanej kadry nabywaliby kompetencje pozwalające na samodzielne życie.

4. Standard działań wolontariackich należy rozwijać jako istotne narzędzie wsparcia w organizacji pomocy i opieki dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, a także dla opiekunów zastępczych, rozwój tej formy wsparcia jest też dobrym kierunkiem do pozyskania kandydatów na rodziny zaprzyjaźnione czy rodziny zastępcze.

5. Zmiana postrzegania systemu pieczy zastępczej wśród jego realizatorów, ale również mieszkańców Powiatu Żywieckiego, np. poprzez:

- cykliczne spotkania realizatorów poświęcone prezentacji PRPZ: kluczowych założeń i związanych z nimi zadań i podejmowanych działań;
- organizacja konferencji, cyklicznych webinarów i spotkań poświęconych tematyce pieczy zastępczej i promocji rodzicielstwa zastępczego.

6. Rozwijanie miejsc integracji dla rodzin zastępczych. Jest to bardzo ważna potrzeba zgłaszana przez opiekunów zastępczych. W miejscach tych mogłyby odbywać się różnego rodzaju warsztaty, bardzo pozytywnie odbierane są przez opiekunów zastępczych imprezy sezonowe, np. Mikołajki, pikniki z okazji Dnia rodzicielstwa zastępczego i Dnia Dziecka.

7. Tematy szkoleń dla kadr pieczy zastępczej powinny być wszechstronne, adekwatne do potrzeb i aktualnych problemów i trendów. Ważne, by pracownicy mogli zwiększać kompetencje w zakresie pracy na rzecz dzieci, ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi, z

niepełnosprawnościami lub zaburzeniami psychicznymi. Najbardziej doświadczeni pracownicy zarówno pieczy instytucjonalnej jak i rodzinnej wskazują, że brakuje szkoleń na zaawansowanym poziomie. Konieczne jest podjęcie działań w kierunku:

- rozszerzenia oferty podnoszenia kompetencji zawodowych kadr pieczy rodzinnej i instytucjonalnej o tematykę pracy z dziećmi, ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi, z niepełnosprawnościami lub zaburzeniami psychicznymi;
- stworzenie zaawansowanej oferty dla doświadczonych pracowników systemu pieczy zastępczej, zindywidualizowanej do ich potrzeb,
  - zapewnienie superwizji dla pracowników systemu pieczy zastępczej.

Wnioski do programu:

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze.
3. Szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych odpowiadające na zgłaszane zapotrzebowanie rodzin zastępczych oraz zapewnienie pomocy specjalistycznej.
4. Zapewnienie wszystkim rodzinom zastępczym diagnozy psychologicznej w celu wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
5. Zapewnienie środków na wypłatę świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych dla rodzin zastępczych.
6. Utworzenie zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego.
7. Niewystarczająca ilość koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
8. Zapewnienie wsparcia dla wychowanków pieczy zastępczej.
9. Utworzenie mieszkań chronionych treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą.

VII. Cele Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Żywieckim na lata 2024- 2026:

Cel główny – rozwój, wzmacnianie i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych tj.:

- 1) Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego i pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze.
- 2) Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- 3) Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych uwzględniające zgłaszane potrzeby oraz zapewnienie pomocy specjalistycznej.

- 4) Zapewnienie rodzinom zastępczym diagnozy psychologicznej w celu uzyskania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- 5) Wsparcie dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
- 6) Rozwój zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

Cel 1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Adresaci: społeczność lokalna.

Istotnym elementem w realizacji tego celu jest promowanie rodzicielstwa zastępczego w społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie informacji o specyfice opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców biologicznych. Upowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego pozwoli także na pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz przybliży szerszej społeczności problematykę związaną z pieczą zastępczą. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego i misji rodzin zastępczych pozwoli także na docenienie roli rodzin zastępczych i ich powołania. W celu osiągnięcia zamierzonego celu przewiduje się zaangażowanie lokalnych mediów i komunikatorów społecznościowych.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Liczba wyświetleń stron internetowych promujących rodzicielstwo zastępcze w Powiecie Żywieckim.
2. Liczba kampanii i działań promocyjnych.
3. Liczba osób zgłaszających gotowość.
4. Stosunek między ilością przeprowadzonych kampanii, a liczbą osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru - roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

Cel 2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze.

Adresaci: osoby zainteresowane pełnieniem funkcji niezawodowych, zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz rodzin pomocowych.

Podstawowym zadaniem realizowanym w celu drugim jest zwiększenie ilości osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i pomocowej oraz osób przeszkolonych w tym zakresie.

W obszarze tym kładzie się szczególny nacisk na pozyskiwanie oraz szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Liczba osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
2. Liczba osób, które uzyskały wstępną pozytywną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. Liczba osób, które odbyły szkolenie dla kandydatów na pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Liczba osób, które uzyskały kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
5. Liczba nowoutworzonych rodzin zastępczych.
6. Stosunek liczby osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej do ilości osób, które otrzymały wstępną pozytywną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
7. Stosunek liczby osób, które odbyły szkolenie do liczby osób, które otrzymały kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
8. Stosunek rodzin, które otrzymały pozytywną wstępną kwalifikację i/lub otrzymały kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej do nowo utworzonych rodzin zastępczych.
9. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru-roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

Cel 3. Szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych uwzględniające zgłaszane potrzeby oraz zapewnienie pomocy specjalistycznej.

Adresaci: funkcjonujące już rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka.

Tematyka szkoleń dla funkcjonujących już rodzin zastępczych będzie uwzględniała zgłaszane na bieżąco potrzeby w tym zakresie ze strony rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze korzystają w dalszym ciągu ze specjalistycznego poradnictwa oferowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Taka forma wsparcia pozwala na konstruktywne rozwiązywanie pojawiających się problemów w codziennym funkcjonowaniu rodzin zastępczych.

Wzmocnienie rodziny zastępczej jako podstawowego ogniwa systemu pieczy zastępczej, poprzez wielozakresowe wsparcie w realizacji jej zadań opiekuńczo-wychowawczych jest zadaniem priorytetowym.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Liczba szkoleń / warsztatów.
2. Ilość osób będących uczestnikami szkoleń / warsztatów.
3. Ilość osób zaproszonych na w szkolenie / warsztaty.
4. Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem specjalistycznym.
5. Liczba udzielonych porad.
6. Co najmniej 10% istniejących rodzin zastępczych weźmie udział w szkoleniach / warsztatach.
7. Stosunek osób zaproszonych na warsztaty / szkolenia do osób uczestniczących w warsztatach / szkoleniu.
8. Liczba pełnoletnich wychowanków objętych wsparciem w stosunku do liczby pełnoletnich wychowanków ogółem.
9. Liczba osób, którym udzielono porady specjalistycznej w odniesieniu do liczby rodzin zastępczych.
10. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru- roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

Cel. 4. Zapewnienie rodzinom zastępczym diagnozy psychologicznej w celu uzyskania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Adresaci: funkcjonujące już rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt. 3a i 13 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. zapewnienie i przeprowadzenie badań psychologicznych rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka. Zgodnie z art. 46 ust. 3 w/w ustawy rodzina zastępcza i prowadzący rodzinny dom dziecka jest zobowiązany do przedłożenia organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej co 2 lata opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Również kandydaci ubiegający się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zobowiązani są do posiadania opinii o posiadaniu motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Organizator rodzinnej pieczy

zastępczej umożliwi realizację tego zadania poprzez jego zlecenie podmiotowi zewnętrznemu.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Liczba kandydatów (rodzin) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej skierowanych na badanie psychologiczne.
2. Liczba opinii psychologicznych przeprowadzonych dla funkcjonujących rodzin zastępczych.
3. Liczba opinii psychologicznych wydanych dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Stosunek liczby wydanych opinii psychologicznych istniejących rodzin zastępczych do ilości rodzin zobowiązanych do posiadania opinii.
5. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru- roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

Cel. 5. Zatrudnienie odpowiedniej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Adresaci: funkcjonujące już rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka.

Rodziny zastępcze na ich wniosek mogą zostać objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej udziela rodzinom zastępczym wsparcia i pomocy w celu rozwiązania bieżących trudności wynikających z funkcjonowania rodziny. Współpracuje z rodziną zastępczą i jej wychowankiem w ich środowisku domowym, podejmuje systematyczną współpracę z placówkami oświatowymi czy innymi instytucjami zaangażowanymi w opiekę nad dzieckiem. Zgodnie z wymogami ustawy wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jednocześnie może być objętych 15 rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Ilość rodzin zastępczych.
2. Ilość rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Ilość wniosków rodzin zastępczych o objęcie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Ilość zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora w stosunku do liczby rodzin ogółem.
6. Stosunek liczby wniosków o objęcie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy

zastępczej do liczby rodzin objętym takim wsparciem.

7. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru - roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

Cel 6. Wsparcie dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Adresaci: pełnoletni wychowankowie, którzy opuścili pieczę zastępczą oraz wychowankowie opuszczający domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Podstawowym zadaniem do zrealizowania w tym celu jest inicjowanie działań niezbędnych do unormowania sytuacji życiowej osób opuszczających pieczę zastępczą.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Liczba usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej.
2. Liczba osób zobowiązanych do sporządzenia indywidualnych programów usamodzielnienia.
3. Liczba utworzonych mieszkań chronionych treningowych.
4. Liczba osób, którym udzielono pomocy w ustabilizowaniu sytuacji mieszkaniowej.
5. Ilość usamodzielnianych wychowanków, którzy otrzymali świadczenia.
6. Liczba sporządzonych indywidualnych programów usamodzielnienia.
7. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru - roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

Cel 7. Rozwój zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

Adresaci: kadra zatrudniona w pcpr i u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz kadra zatrudniona w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Podstawowym zadaniem do zrealizowania w tym celu jest doskonalenie i profesjonalizacja kadry zatrudnionej przez pcpr i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Wskaźniki/Mierniki:

1. Ilość osób zatrudnionych przez pcpr, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i placówkę opiekuńczo- wychowawczą.
2. Ilość przeprowadzonych szkoleń.
3. Liczba osób, które odbyły szkolenia.
4. Liczba osób, które otrzymały zaświadczenie o odbyciu szkolenia.
5. Liczba przeprowadzonych superwizji.
6. Wartość docelowa wskaźnika/miernika mierzona będzie według stanu na ostatni dzień danego roku kalendarzowego. Częstotliwość pomiaru - roczna. Źródło danych sprawozdanie z działalności PCPR.

VIII. Zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Żywieckim na lata 2024 – 2026:

Zaplanowane cele będą osiągnięte poprzez realizację następujących zadań:

1. Zapewnienie dzieciom odpowiedniej liczby miejsc w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych.
2. Ustalenie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych.
3. Przyznawanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wraz z dodatkami, zgodnie z ustawą.
4. Zapewnienie odpowiedniego poziomu wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych.
5. Zapewnienie środków finansowych na utrzymanie rodzin pomocowych.
6. Zapewnienie środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego w którym funkcjonuje rodzina zastępcza zawodowa i rodzinny dom dziecka.
7. Zatrudnienie osoby zajmującej się opieką i wychowaniem oraz osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych, na wniosek rodziny zawodowej.
8. Zapewnienie środków na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu rodzinnym, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa.
9. Zapewnienie środków na wypłatę świadczeń fakultatywnych tj.:
  - a. dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,

- b. przyznanie świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo,
  - c. pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.
10. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
  11. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
  12. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
  13. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
  14. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz już funkcjonującym rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.
  15. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym, w szczególności w ramach grup wsparcia.
  16. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
  17. Objęcie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej rodzin zgłaszających taką potrzebę.
  18. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie udzielenia pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
  19. Współpraca z sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
  20. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin biologicznych i zastępczych.
  21. Zapewnienie środków na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
  22. Zapewnienie środków na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuację nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych.
  23. Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych.

24. Dochodzenie należności od rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.
25. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Programu, w tym środków rządowych, na podstawie art. 187 ust.1 pkt. 2 ustawy.

IX. Limit rodzin zastępczych zawodowych w Powiecie Żywieckim w latach 2024 – 2026:

Limit rodzin zastępczych zawodowych określony został z uwzględnieniem potrzeb w zakresie tworzenia nowych rodzin zawodowych oraz możliwości finansowych powiatu i przedstawia się następująco:

1. Rok 2024 - 6 rodzin zastępczych zawodowych.
2. Rok 2025 - 7 rodzin zastępczych zawodowych.
3. Rok 2026 - 8 rodzin zastępczych zawodowych.

X. Źródła finansowania Programu:

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Żywieckim na lata 2024 - 2026 będą środki finansowe:

- budżetu Powiatu Żywieckiego,
- budżetu Państwa,
- Unii Europejskiej,
- innych źródeł.

XI. Realizatorzy programu:

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu przy współpracy:

- Rodzin zastępczych;
- Rodzin pomocowych;
- Placówki opiekuńczo - wychowawczej;
- Policji;
- Miejskiego i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej;
- Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego;
- Organizacji pozarządowych, Kościołów i związków wyznaniowych.

XII. Monitoring i ewaluacja Programu:

1. Monitoring.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu. Monitoring Programu będzie prowadzony poprzez analizę wskaźników i mierników przypisanych do poszczególnych celów szczegółowych programu. Określone w programie wskaźniki i mierniki monitoringu będą w razie potrzeby aktualizowane i uzupełniane. Monitoring programu będzie prowadzony w okresach rocznych na podstawie rocznego sprawozdania z działalności PCPR. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzane będzie w okresach rocznych i zawarte będzie w rocznym sprawozdaniu z działalności PCPR.

2. Ewaluacja.

Programowi towarzyszyć będzie ewaluacja o charakterze ex-post sporządzona w ostatniej fazie realizacji Programu, a przed rozpoczęciem prac nad kolejnym okresem programowania nie później jednak niż do 31.06.2027. Ewaluacja będzie miała dwa cele: podsumowanie obecnej edycji Programu oraz sformułowanie rekomendacji dla kolejnej jego edycji.